ADRODDIAD BLYNYDDOL

CYNGOR CYMUNED LLANFAIR

2024/2025

GAIR GAN Y CADEIRYDD – Y CYNG. EURIG HUGHES

Mae'n bleser cyflwyno trydydd adroddiad blynyddol Cyngor Cymuned Llanfair sy'n cofnodi'r gwaith sydd wedi ei gyflawni yn 2024/25 a sut rydym yn gweithio gyda'r gymuned a phartneriaid i wella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol y bentref i wneud Llanfair yn le hyd yn oed gwell i fyw ac ymweld â nhw. Y weledigaeth yw i "sicrhau bod y bentref yn parhau i fod yn le braf a chroesawgar i bobl o bob oed fyw oherwydd byddant yn teimlo'n ddiogel, a bydd ganddynt gyfleodd i fod yn iach yn gorfforol ac yn feddyliol ac i gymdeithasu a gweithio mewn amgylchedd o ansawdd. Bydd hefyd yn le sy'n croesawu ymwelwyr ac yn cyd-fyw gyda hwy'n rhwydd." Bwriad yr adroddiad yw rhoi blas o waith y Cyngor Cymuned yn ystod y flwyddyn a sut mae'r Cyngor yn hyrwyddo bywyd i drigolion o bob oed, perchnogion busnesau, cymdeithasau ac ymwelwyr i'r pentref. Rydym yn cydnabod bod hyn mewn hinsawdd heriol i bawb ac wedi ymrwymo i gyd-weithio gyda'r gymuned a phartneriaid i wireddu'r weledigaeth. Er bod digon o heriau i ni fel Cyngor Cymuned, rydym wedi llwyddo i gyflawni nifer o brosiectau cyffroes. Mae hi yn fraint cael bod yn Gadeirydd y Cyngor Cymuned.

Etholaeth gymharol fach I'w Llanfair gyda tua 350 o etholwyr, nid oes ddim siop na tafarn yn y pentre a nid yw y Cyngor yn gyfrifol am barc chwarae ag felly nid yw gwariant y Cyngor yn fawr.

Aelodaeth

Cyng. Eurig Hughes (Cadeirydd)

Cyng. Russell Sharp (Is-Gadeirydd)

Cyng. Osian Edwards

Cyng. Hywel Jones

Cyng. Robert Owen

Cyng. David John Roberts

Cyng. Guy Slater

Cyng. Mair Thomas

Mae dau Gynghorydd yn cynrychioli'r ardal ar Gyngor Gwynedd sef y Cyng. Annwen Hughes ar Cyng. Gwynfor Owen.

Staff

Mae gan y Cyngor un aelod o staff, Annwen Hughes, sy'n Glerc a Swyddog Cyllid. Mae hi'n gweithio'n rhan-amser. Gellir cysylltu â'r Clerc drwy e-bost annwen@btconnect.com, llythyr I Crafnant, Llanbedr, Gwynedd LL45 2PH neu ffonio 01341241613/07919582741.

Cyfarfodydd

Cynhelir cyfarfodydd arferol y Cyngor bob rhyw bump I chwech wythnos ag eithro mis Awst yn y neuadd goffa yn y pentre ar noson sydd yn cael ei chytuno yng nghyfarfod blaenorol y Cyngor.

Safle We

Yn ystod y flwyddyn fe gytunodd yr Aelodau bod angen I'r Cyngor gael safle we eu hunain ag fe gafodd gwefan ei chreu gan Mr. Owen Brown o gwmni Brown & Wolfe ar gost o £1,050 I'r Cyngor. Mae gwybodaeth am y Cyngor Cymuned gan gynnwys rhaglenni cyfarfodydd, cofnodion polisïau a newyddion ar safle We'r Cyngor: www.cyngorllanfair.co.uk

Aelodaeth Allanol

Mae'r Cyngor Cymuned yn aelod o Un Llais Cymru, sef y prif gorff cynrychioliadol ar gyfer Cynghorau Cymuned a Thref yng Nghymru. Mae'r Cyng. Mair Thomas a Robert G. Owen hefyd yn aelodau o bwyllgor y neuadd goffa sydd wedi ei lleoli yn y pentre.

Atebolrwydd

Mae'r Cyngor Cymuned wedi mabwysiadu cod ymddygiad aelodau a chedwir cofrestr o fuddiannau ar gyfer pob aelod. Mae gofyn i'r Cynghorwyr ddatgelu unrhyw fuddiannau sydd ganddynt am eitemau i'w trafod ar gychwyn bob cyfarfod a bydd y rhain yn cael ei nodi yn y cofnodion.

Mae cyfrifon y Cyngor Cymuned yn cael eu harchwilio gan archwilydd mewnol ac allanol yn flynyddol. Mae'r archwiliad mewnol yn cael ei gynnal gan Adran Archwilio Cyngor Gwynedd, a'r Archwiliad Allanol gan Swyddfa Archwilio Cymru.

Cyllid a Gwariant

Mae'r Cyngor Cymuned yn gosod cyllideb yn flynyddol ac yn monitro gwariant yn erbyn y gyllideb drwy gydol y flwyddyn ariannol drwy dderbyn adroddiad rheolaidd gan y Clerc. Prif ffynhonnell incwm y Cyngor Cymuned yw'r praesept sy'n cael ei osod yn flynyddol a'i gyflwyno i Gyngor Gwynedd ym mis Ionawr ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol. Mae'r praesept yn cael ei gasglu ar ran y Cyngor Cymuned gan Gyngor Gwynedd a dyma'r unig ffynhonnell refeniw treth sydd ar gael i Gynghorau Tref a Chymuned. Mae'r broses o benderfynu ar lefel y praesept yn cynnwys paratoi cyllideb ddrafft ar sail sefyllfa ariannol y Cyngor Cymuned drwy ystyried y costau tebygol, cynlluniau ar gyfer prosiectau, pennu swm ar gyfer cyfraniadau - o fewn y canllawiau a gyhoeddir yn flynyddol - ac unrhyw faterion ariannol eraill. Rhoddir ystyriaeth hefyd i'r gwarchodfeydd a ddelir gan y Cyngor Cymuned i sicrhau bod praesept priodol yn cael ei osod. Cafodd lefel y praesept ei chodi o £17,000 I £18,000 ar gyfer 2024/25. Yn ogystal, derbyniodd y Cyngor Cymuned £1,032.15 o'r Cynllun Parcio 10% gan Gyngor Gwynedd a ymunodd ag ef rai blynyddoedd yn ôl.

Incwm a Gwariant 2024/25	Incwm	Gwariant
	£	£
Llogau Banc	110.00	
Precept	18,000.00	
Incwm y Fynwent	2,769.00	
Rhent Cwt yr Hers	480.00	
Ad-daliad T.A.W	243.44	
Ad-daliad am dorri gwair y llwybrau	402.50	
Ad-daliad incwm maes parcio	1,032.15	
Torri Gwair y Llwybrau		564.00
Torri Gwair y Fynwent		2,240.00
Gwariant yn y Fynwent		920.00
Gwaith ychwanegol yn y Fynwent		740.00
Codi wal yn y Fynwent		1,600.00
Tap y Fynwent		17.02
Cyflog y Clerc		1,999.92
Costau y Clerc am y flwyddyn		478.70
Treth Cyflog y Clerc		469.60
P.A.Y.E ar lein		228.00
Partneriaeth toiledau		4,000.00
Llogi Ystafell Bwyllgor		140.00
Creu Gwefan y Cyngor		1,050.00
Cyfraniad i HAL		2,856.00
Cyfraniad Eisteddfod Ardudwy		150.00
Archwiliad Mewnol 2023/24		384.00
Archwiliad Allanol 21/22/22/23/23/24		1,126.00
Mainc newydd i'r Arosfa Bws		572.40
Insiwrans y Cyngor		561.31
Tal aelodaeth Un Llais Cymru		119.00
Wi-fi y neuadd		243.80
Amrywiol		100.00
Costau Banc		63.20
	£23,037.09	£20,662.95

CYLLIDEB

Presept y Cyngor yw £18,000 a mae yn cael ei glustnodi fel a ganlyn:-

Yn cyfranu £4,000 i Gyngor Gwynedd at gadw'r toiledau cyhoeddus yn Llandanwg yn agored drwy'r flwyddyn.

Ddim ond £2,856 gafodd ei gyfranu I Hamdden Harlech ac Ardudwy yn ystod y flwyddyn ariannol hon oherwydd cafwyd wybod, ar ol gwneud ymholiadau, gan yr Archwilwyr Mewnol ag Un Llais Cymru oherwydd bod y safle wedi cau ar y 1af o Awst nid oedd yn bwrpasol I gyfranu arian iddynt.

Mae y Cyngor yn gyfrifol am dorri gwair y llwybrau cyhoeddus yn yr ardal beth bynnag ddwy waith y flwyddyn ag hefyd yn gyfrifol am dorri gwair a chynnal y fynwent gyhoeddus yn y pentre. Y gost o wneud y gwaith hwn I gyd yn ystod y flwyddyn ariannol hon oedd £2,804. 'Roedd yn rhaid I'r Cyngor ail godi wal a oedd wedi disgyn yn y fynwent ar sail diogelwch ag oedd hyn ar gost o £1,600 a hefyd cafwyd cais I docio y coed sydd ar hyd y llwybr am yr Eglwys ag fe gafodd y gwaith hyn ei wneud ar gost o £650.

Yn cyfranu I wahanol fudiadau yn yr ardal yn flynyddol a wedi cyfranu £150 I Eisteddfod Ardudwy yn ystod y flwyddyn ariannol hon.

Yn ystod y flwyddyn mae y Cyngor wedi archebu mainc newydd er mwyn I'w gosod ger yr arosfa bws yn ganol y pentre oherwydd bod rhai yn cwyno bod ddim lloches yna, mae y Cyngor wedi gwneud cais am loches I Gyngor Gwynedd ar gobaith yw bydd hwn yn cael ei osod yn ystod y flwyddyn nesa. Os bydd y lloches hwn yn cael ei osod yna bydd y mainc sydd yna yn nawr yn cael ei symud lawr I faes parcio Y Maes yn

Llandanwg. Erbyn hyn mae y Cyngor Cymuned wedi cael wi-fi wedi ei osod yn y Neuadd Goffa ar gost o £27.54 y mis I'r Cyngor, ond mae cael y wi-fi hwn yn y neuadd wedi bod yn lwyddiant mawr a pawb sydd yn defnyddio y neuadd yn falch ohonno.

Gwaith y Cyngor a cyfrifoldebau

Rheoli eiddo

Y Fynwent Gyhoeddus

Y Llwybrau Cyhoeddus

Llochesi Bws yn yr ardal

Seddi Cyhoeddus

Hysbysfyrddau

Gweinyddiaeth

Penodwyd Cyngor Gwynedd fel archwiliwr Mewnol 2023/24

Lwfansau – adolygu dim newid, dim taliadau

Gwefan y Cyngor

Cadw asesiad risg.

Cadw cofnod buddiant